



Det norske institutt i Roma (DNIR)

ÅRSRAPPORT 2010

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Forskning
3. Undervisning
4. Biblioteket
5. Formidling
6. Organisasjon, personale og infrastruktur

1. Innledning

Det norske institutt i Roma hadde et godt aktivitetsnivå både innen forskning, undervisning og formidling i 2010.

På forskningssiden arbeidet de tre ansatte og andre tilknyttede personer med vitenskapelig kompetanse med individuelle forskningsprosjekter, inkludert publisering på internasjonalt nivå.

Det ble tilbudt til sammen 11 emner/kurs ved Instituttet i 2010. Instituttet selv stod ansvarlig for to av disse: etterutdanningskurs for lærere og et nytt flerfaglig emne på BA-nivå (Roma2020).

Instituttet fortsatte å ta imot grupper både til orienteringer og korte besøk på instituttet, og gjennom utlån/utleie av seminarrom. I tillegg fortsatte Instituttet sin nettverksbygging lokalt, ved deltagelse i forskernettverk og samarbeid med utenlandske og italienske institusjoner i Roma. Instituttet inviterte bredt til årets L'Orange forelesning og til Bjørnson markeringen hvor den faglige delen ble holdt på Instituttet.

2. Forskning

Forskere ved Instituttet deltok aktivt på en rekke konferanser og workshops i 2010. Instituttet støttet også norsk deltagelse (Unn Falkeid ILOS/UiO) ved en internasjonal Dante-konferanse i Roma.

"Circolo Gianicolense" fortsatte å vokse og fungerer som et nyttig og jevnlig fremleggsseminar for forskere med fokus på førmoderne studier. Fra DNIR deltar postdoktor Jonas Børnebye, stipendiat Line Cecilie Engh og Prof. Turid Karlsen Seim.

Fire yngre forskere fikk tildelt fagstipend fra DNIR i vårsemesteret, mens fem fikk til forskningsopphold vinteren 2010/2011¹. Som tidligere år har Instituttet prioritert kvalitet og samtidig tilstrebet faglig og geografisk bredde. Disponent Eystein Magnus' legat gav støtte til en arkeologistudent i 2010. Prof. Rasmus Brandt arbeidet sammen med denne og to andre studenter støttet av Bergesen stiftelsen på Instituttet i januar-februar med

¹ Se vedlegg 1 for oversikt over mottakere av fagstipend i 2010.



funn fra Hierapolis utgravningene. Prof. Brandt organiserte med støtte fra Instituttet en workshop om Hierapolis i desember 2010.

Instituttet ønsker å oppfordre til rekruttering og aktiviteter innen klassisk arkeologi, og som et konkret tiltak innvilget Instituttet støtte til feltundersøkelser i Tivoli². Prosjektet ledes av Marina Prusac Lindhagen ved Kulturhistorisk Museum. Prosedyrene for gravetillatelse ble nylig endret, slik at bare forundersøkelser kunne gjennomføres i 2010, mens selve gravingen må vente til 2011.

Årets L'Orange foreleser var Prof. Paul Zanker som trakk full sal (mer enn 60 personer). Tema for forelesningen var Konstantinbuen som senatmonument, og den vil inngå i ACTA bind XXV.

For yngre forskere har Instituttet i samarbeid med IFIKK arrangert to fremleggseminarer. I tillegg har Instituttet fortsatt med lunsjseminarer.

I anledning av 100-års markeringen for Bjørnstjerne Bjørnsons død, samarbeidet DNIR med Den norske ambassaden og Skandinavisk forening om arrangementer i Roma. Instituttet inviterte til et fagseminar som presenterte nyere forskning rundt Bjørnson, og som hadde god oppslutning. Dette ble etterfulgt av et program for et bredere publikum på Skandinavisk Forening om kvelden³.

Instituttets tre vitenskapelig ansatte har fortsatt med egne forskningsprosjekter og publisering.

3. Undervisning

Instituttet arrangerte et etterutdanningskurs for lærere i den videregående skolen 8 – 12. mars 2010 under tittelen "Historie som resepsjon, gjenbruk og rekonstruksjon"⁴. Prof. Turid Karlsen Seim var kursansvarlig for kurset som hadde 16 deltagere. Omlegging av skolens EVU-prioriteringer har gitt utslag i lavere deltagerantall også ved DNIRs kurs. Sonderinger har utpekt retorikk som et tema av stor interesse og relevans for lærere i den videregående skole, og Instituttet valgte derfor nettopp retorikk som fokus for neste planlagte kurs (mars 2011).

Det var mye spenning og arbeid forbindelse med planlegging og gjennomføring av det nye tverrfaglige 20-poengs emnet "Roma – sted og symbol" knyttet til stillingen "Stein Erik Hagens lærestol". Administrativt ligger emnet til IFIKK/UiO, mens Det norske instituttet ved postdoktor Jonas Bjørnebye (DNIR) har fagansvaret. Emnet er åpent for studenter med relevant fagbakgrunn, fra alle norske universiteter. Studenter fra Arkitektur- og Designhøyskolen (AHO) utgjør en vesentlig gruppe, og AHO har gått aktivt inn og gjort det mulig for studentene å få full uttelling for et helt semester i Roma gjennom selvstendig prosjektarbeid i tillegg til kurset. Studenter ved UiO kan imidlertid ta Roma-kurset som en del av sine frie emner, men det viste seg umulig å få emnet inkludert i program ved HF/UiO.

Fédération Internationale des Instituts d'Études Médiévales (FIDEM) holdt undervisning for sitt diplomkurs i middelalderhåndskifter til Det norske institutt i vårsemesteret 2010, mens dette fra høsten 2010 ble flyttet til Angelicum (Pontificia Università San Tommaso) som også ligger i Roma.

² Se vedlegg 2 for informasjon om prosjektet i Tivoli.

³ Se vedlegg 3 for Program Bjørnson markering i Roma

⁴ Se vedlegg 5 for program for etterutdanningskurset for lærere.



Instituttleder arrangerte, i samarbeid med et konsortium av seks nordiske universiteter (Århus, København, Bergen, Oslo, Lund og Helsinki), et intensivt to-ukers kurs ved DNIR i september 2010. Kurset var en del av et internasjonalt Master Program "The Religious Roots of Europe" i regi av de ovennevnte universiteter. Instituttleder og Anders Klostergaard fra Universitetet i Århus var kurs- og undervisningsansvarlige for Roma-delen. Kurset hadde 21 deltagere fra Europa, Afrika og Asia som vil fortsette sine masterstudier ved de ulike nordiske universitetene.

I tillegg til kursene nevnt over, har Instituttet fortsatt samarbeidet med Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk (IFIKK/UiO), Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS/UiO) og med Det norske instituttet i Athen/Universitetet i Bergen om undervisning i Roma. I 2010 ble det tilbudt ti emner (antikken, kunsthistorie og italiensk) for norske studenter ved Instituttet i Roma⁵.

4. Biblioteket

Biblioteket har åpent fra 9 til 16 alle dager, og brukes også flittig av studenter som lesesal på kvelder og helger. Bibliotekets ressurser brukes først og fremst av norske studenter og forskere men også av fagmiljøet i Roma. Bibliotekssamlingen økte med rundt 430 bøker siste år.

DNIR forsetter som pådriver i URBS-samarbeidet⁶, blant annet gjennom bibliotekar Germana Graziosis verv i URBS-styret (president frem til 2010, nå som kasserer) og utlån av et DNIR kontor til de to URBS ansatte, Giovanna Contigiani og Barbara Costatino.

5. Formidling og utadrettet virksomhet

ACTA fortsetter å være en viktig kanal for publisering innen kunsthistorie og arkeologi. Instituttet arbeidet i 2010 for å ferdigstille bind XXII (Woman as Subject and Object) og bind XXIII (Public and Private in the Sphere of the Ancient City) for trykking.

Bind XXIV (Inscriptions) er inne til vurdering i NFR, og arbeidet med bind XXV (Recycling) er godt i gang. Instituttleder har hatt flere avklarende og positive møter med NFR om fortsatt støtte til ACTA, og dette har medført at Instituttet selv nå innhenter referee. Arbeidet med å sette sammen et redaksjonsråd er i gang.

Med assistanse fra HF/UiO har Instituttets websider fått ny design, og oppdatert innhold. De nye websidene er koplet direkte til Frida slik at publikasjoner for hver av forskerne blir lettere tilgjengelig.

Instituttet fortsetter å bli kontaktet av og motta grupper som ønsker informasjon om DNIR, og/eller låne eller leie lokaler eller kompetanse. De vitenskapelig ansatte gir forelesninger og omvisninger til grupper på forespørsel og som utveksling med andre institusjoner i Roma. Instituttleder er dessuten aktiv i ulike verv som er viktige for nettverk og kontakt med ulike miljøer i Norge og også internasjonalt. Instituttleder er også et viktig bindeledd mellom Instituttet og Skandinavisk forening og Den norske ambassaden i Roma.

⁵ Se vedlegg 6 for oversikt over emner og deltagelse i 2010

⁶ De følgende instituttene er medlem av *Unione Romana Biblioteche Scientifiche* (URBS): American Academy in Rome, Danske Institut for Videnskab og Kunst, British School at Rome, Escuela Española de Historia y Arqueología, Historisches Institut beim Österreichischen Kultur Institut in Rom, Institutum Romanum Finlandiae, Istituto Svizzero di Roma, Koninklijk Nederlands Instituut te Rome, Libera universita' Maria SS. Assunta (LUMSA), Det norske institutt i Roma, Svenska instituttet i Rom.



Samarbeidet mellom DNIR og Stiftelsen "Veiene Fra Roma" fortsatte i 2010 men deres aktivitetsnivå i Roma er lavere enn tidligere år på grunn av nye reisemål innenfor prosjektet.

I tillegg til egne arrangementer og kurs, har Instituttets lokaler blitt brukt av eksterne grupper med til sammen ca 500 deltagere. Omtrent en tredjedel av de eksterne deltagerne deltok gjennom Prosjektet Veiene fra Roma.

I forbindelse med kursene, har instituttet forsøkt å legge til rette for sosiale aktiviteter for deltagerne, inkludert studentfester/mottagelser.

Instituttet begynte vinteren 2010 med kinokvelder der klassiske italienske filmer ble vist etter en innledning, og disse hadde god oppslutning også fra eksternt hold.

6. Organisasjon, personale og infrastruktur

DNIR hadde åtte ansatte i 2010:

- Jonas Bjørnebye (postdoktor fra 1. juli 2009)
- Germana Graziosi (bibliotekar)
- Mona Elisabeth Johansen (førstekonsulent)
- Anna Muzi (vaktmesterpar, renhold)
- Anne Nicolaysen (avdelingsleder)
- Victor Plahte Tschudi (postdoktor fra 1. september 2008)
- Nicola Quinzi (vaktmesterpar, vedlikehold)
- Turid Karlsen Seim (instituttleder)

Siri Sande er pensjonert fra Universitetet i Oslo, men har emeritus status og kontor plass ved DNIR. Hun var kursansvarlig for det tverrfaglige antikkurset (ANT2210/2211) i vårsemesteret og arbeidet gjennom året med ferdigstilling av ACTA bind XXII og XXIII og bistår også med andre oppgaver ad-hoc.

Stipendiat Line Cecilie Engh (idéhistorie/IFIKK/UiO), postdoktor Kristine Kolrud (kunsthistorie UiO) og stipendiat Torgeir Melsæther (historie, Universitetet i Antwerpen) har hatt arbeidsplass ved Instituttet i hele eller hoveddelen av 2010.

DNIR hadde også i 2010 hatt et godt samarbeid med Teknisk Avdeling (TA), USIT og Orakeltjenesten. I forbindelse med restitusjon av en antikk statuett som ble stjålet i 2002, har TA montert alarmer på noen av gjenstandene på Instituttet. TA laget våren 2011 en plan for kjøleanlegg på instituttet slik at alle kontorer før våren 2011 vil ha installert kjølemaskiner, og dermed kan brukes hele året.

Kontorkapasitet ved Instituttet ble godt utnyttet gjennom hele året, og det var også stor etterspørsel fra yngre forskere etter leseplassene i annekset.

Instituttet leier to leiligheter (Via Spinazzola og Via Catel), med plass til 12 studenter (i dobbeltrom). Etterspørselen etter plasser fortsatte å være høy, spesielt i perioder med kurs.

Vedlegg

- Vedlegg 1: Fagstipend 2010
- Vedlegg 2: The Villa Before Hadrian's (Arkeologi prosjekt i Tivoli)
- Vedlegg 3: Bjørnson markering i Roma - program
- Vedlegg 4: Etterutdanningskurs for lærere 2010 - program
- Vedlegg 5: Kurs/emner tilbudt ved Det norske institutt i Roma i 2010